

L. Fremrová (Sweco Hydroprojekt a.s.), E. Hanslík

NORMY PRO STANOVENÍ RADIOAKTIVNÍCH LÁTEK VE VZORCÍCH VODY A SOUVISEJÍCÍ NORMY

Normy pro stanovení radioaktivních látek ve vzorcích vody jsou převážně tzv. „čisté“ ČSN, tj. normy zpracované v České republice. Pouze dvě normy jsou mezinárodní normy ISO, které byly zavedeny do soustavy ČSN. Soubor norem doplňuje jedna odvětvová technická norma vodního hospodářství (TNV).

Pro stanovení uranu je možné použít ČSN EN ISO 17294-2:2005 (75 7388) Jakost vod – Použití hmotnostní spektrometrie s indukčně vázaným plazmatem (ICP-MS) – Část 2: Stanovení 62 prvků.

Označení normy (třídící znak)	Název normy	Měsíc a rok vydání	Měsíc a rok vydání změny normy
ČSN 75 7600	Jakost vod – Stanovení radionuklidů – Všeobecná ustanovení	04.2003	
ČSN 75 7610	Jakost vod – Stanovení celkové objemové aktivity alfa srážecí metodou	04.2008	
ČSN 75 7611	Jakost vod – Stanovení celkové objemové aktivity alfa	04.2005	
ČSN 75 7612	Jakost vod – Stanovení celkové objemové aktivity beta	05.2004	
ČSN 75 7614	Jakost vod – Stanovení uranu	08.1998	05.2005
TNV 75 7621	Jakost vod – Stanovení radia 228 srážecí metodou	02.2006	
ČSN 75 7622	Jakost vod – Stanovení radia 226	08.1998	05.2005
ČSN 75 7623	Jakost vod – Stanovení radia 226 emanometricky bez koncentrování	03.2009	
ČSN 75 7624	Jakost vod – Stanovení radonu 222	05.2001	05.2005
ČSN 75 7625	Jakost vod – Stanovení radonu 222 kapalinovou scintilační měřicí metodou	03.2010	
ČSN 75 7626	Jakost vod – Stanovení polonia 210	05.2007	
ČSN ISO 10703 (75 7630)	Jakost vod – Stanovení objemové aktivity radionuklidů – Metoda spektrometrie záření gama s vysokým rozlišením	09.2008	
ČSN ISO 9698 (75 7635)	Jakost vod – Stanovení objemové aktivity tritia – Kapalinová scintilační měřicí metoda	09. 2011	

V roce 2012 byla rozpracována revize normy ČSN 75 7600 Jakost vod – Stanovení radionuklidů – Všeobecná ustanovení. Norma byla technicky revidována. Projednání návrhu revize normy se uskutečnilo v březnu 2013. Norma po revizi určuje obecná ustanovení platná pro běžná stanovení celkových objemových aktivit, objemových aktivit jednotlivých radionuklidů a hmotnostních aktivit jednotlivých radionuklidů ve vodách, v pevných látkách a biomase v hydrosféře.

V porovnání s předchozím vydáním normy byly provedeny tyto změny:

- upřesnění definic vztahujících se k normě;**
- aktualizace odkazů na citované a souvisící normy a předpisy;**
- vypuštění ustanovení o koncentracích radioaktivních prvků ve vodách;**
- doplnění informativní přílohy A Nejistoty radiometrických měření.**

Norma ČSN 75 7600 s novým názvem Kvalita vod – Stanovení radionuklidů – Obecná ustanovení by měla být vydána v červnu 2013.

Při zpracování norem pro stanovení radioaktivních látek ve vzorcích vody je potřeba dodržovat příslušné postupy odběrů vzorků.

V roce 2012 byla vydána revidovaná norma ČSN ISO 5667-11, která nahradila dříve platné normy ČSN ISO 5667-11:1996 a ČSN ISO 5667-18:2002.

Je rozpracována revize normy ČSN EN ISO 5667-3, bude vydána do srpna 2013.

Normy ČSN jsou přístupné především v elektronické formě – přístup k ČSN je umožněn prostřednictvím internetu. Podrobnosti naleznete na internetu na stránkách ÚNMZ (www.unmz.cz, ikona „ČSN online“). Na stránkách ÚNMZ je dostupný také Věstník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Ve věstníku jsou zveřejňovány informace o vydaných normách a o zahájených normalizačních úkolech. Pokud máte zájem se zúčastnit připomínkového řízení, můžete se přihlásit u zpracovatele normy.

Informace o normách vodního hospodářství můžete získat ve Sweco Hydroprojekt a.s. na telefonních číslech 261 102 437 a 261 102 435, popřípadě na e-mailové adrese: lenka.fremrova@sweco.cz. Informace o normách naleznete také na internetu na adrese: www.sweco.cz, ve složce Služby, pod nadpisem Tvorba norem pro vodní hospodářství a ekologii. Sweco Hydroprojekt a.s. vydává v lednu a v červenci každého roku aktualizovaný seznam technických norem vodního a odpadového hospodářství.